

Till

Stockholms tingsrätt

Avdelning 3

Endast via e-post

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Avdelning 3

INKOM: 2015-03-06
MÅLNR: T 7855-12
AKTBIL: 197

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Avd 3

2015 -03- 06
Akt T 7855-12
Aktbil 197

Mål nr T 7855-12 Börje Ramsbro ./ Stiftelsen Industrifonden

1. Som ombud för Börje Ramsbro får vi, såsom förutskickats under den muntliga förberedelsen, inkomma med förtydligande avseende beräkningen av det yrkade beloppet och värdetidpunkten, samt även inkomma med yttrande över tingsrättens protokoll och sammanställning, aktbilaga 196. Inledningsvis ska en justering av Ramsbros yrkanden i målet ske.

Justerade yrkanden

2. Börje Ramsbro yrkar i första hand att Stiftelsen Industrifonden ska förpliktas att till honom betala 58 362 333 kr jämte ränta på beloppet från den 16 augusti 2012 (dagen för delgivning av stämningsansökan) till dess betalning sker.¹
3. Börje Ramsbro yrkar i andra hand, om förstahandsyrkandet inte kan bifallas intill beloppet 11 500 000 kr, att Stiftelsen Industrifonden ska förpliktas att till honom betala

¹ Angående beräkningen av det yrkade beloppet, se p. 6 och 11 nedan.

11 500 000 kr jämte ränta på beloppet från den 16 augusti 2012 (dagen för delgivning av stämningsansökan) till dess betalning sker.

4. Det under punkt 2 framställda yrkandet utgör en utökning av det yrkade beloppet, men vilar helt på samma grund som det tidigare framställda yrkandet vilket nu utgör ett andrahandsyrkande. Justeringen av yrkandena utgör därmed inte en otillåten taleändring (jmf. 13 kap. 3 § 1 st. 3 p. rättegångsbalken).

Vinstersättningen

Rättsliga utgångspunkter

5. Vinstersättningen ska enligt huvudprincipen bestämmas av värdet av det som tillgodogjorts, vilket ofta är liktydigt med "gängse pris"².
6. *Värdetidpunkten* är därmed tidpunkten för den obehöriga förmögenhetsöverföringen (förmögenhetsförskjutningen). Kravet avser ersättning för det överlåtnas värde eller om förfogaren överlåtit egendomen vidare, på utgivande av den köpesumma som förfogaren erhållit vid överlåtelsen, om detta belopp skulle överstiga ersättning beräknad motsvarande godsets värde³. När det som tillgodogjorts är icke-börsnoterade aktier får värdet bestämmas genom en värdering av marknadsvärdet av den ägarandel som aktieposten representerar.
7. Stöd för den ovan anförda beräkningen av ersättning vid tillämpningen av principen om obehörig vinst, ges även i ett europarättsligt perspektiv. Obehörig vinst anses tillämplig inom EU-rätten med hänsyn till att det är en bakomliggande, för medlemsländerna gemensam rättsprincip. Något som kommit till uttryck i EU-domstolens avgörande *Masdar mot kommissionen*⁴. Obehörig vinst definieras där av EU-domstolen som en talan om att ena parten gjort en obehörig vinst utan giltig grund och att den andra parten har gjort en motsvarande förlust. I *Draft Common Frame of Reference* (förslag till en form av gemensam europeisk civillag) anges att "Unjust enrichment" bygger på följande grundprincip; "*a person who obtains unjust enrichment which is attributable to another's disadvantage is obliged to that other to reverse the enrichment.*"

² Hellner, J. (1950). *Om obehörig vinst – särskilt utanför kontraktsförhållanden* s. 157

³ Agell, A. (1984). Skadeståndsansvaret vid obehöriga förfoganden över annans egendom. I Bernitz, U. (Red.) *Festskrift till Jan Hellner* s. 23ff. särskilt s. 26

⁴ Mål C-47/07 P, *Masdar (UK) mot Kommissionen*, REG 2008 s. I-9761

8. Inom europarätten får man mot denna bakgrund anses utgå från att medlemsstaterna har att tillämpa en allmän rättsprincip om rätt till ersättning för obehörig vinst⁵. Den övergripande innebörden av denna rättsprincip får vidare i ljuset av det ovan anförda, anses vara en rätt för den förfördelade till ersättning motsvarande värdet av den obehörigen tillägnade egendomen.

Tillämpning i förevarande fall

9. Vad avser tidpunkten för fastställande av yrkad vinstersättning redovisas Ramsbros inställning nedan i förhållande till respektive yrkande.
10. Förstahandsyrkandet utgår ifrån marknadsvärdet vid tiden för förmögenhetsöverföringen som skedde den 1 januari 1994. Överföringen av de 30 000 aktierna i International innebar att Industrifonden tillägnade sig en ägarandel utgörande en tredjedel av System 3R-koncernen. Det värde som tillägnats är därmed en tredjedel av System 3R:s marknadsvärde vid tidpunkten för transaktionen (värdetidpunkten). Förmögenhetsöverföringen innebar en motsvarande förlust för Ramsbro såsom ägare av aktierna i Holding.
11. Såsom redogjorts för i Ramsbros inlaga av den 24 september 2014 hade System 3R-koncernen enligt en av Sparbanken utförd värdering ett marknadsvärde, *exklusive* immateriella rättigheter, om 115 000 000 kr. Patenten hade vid slutet av 1993 ett marknadsvärde om 17 300 000 kr, och i den beräkningen hade varumärket inte åsatts något värde. Det ska även beaktas att hela koncernen såldes för ca 325 000 000 kr år 2001 (aktbilaga 171, p. 22 & 55). Enligt den värdering av System 3R-koncernen som utförts av civilekonomen Kjell Öhrström hade koncernen ett substans- och marknadsvärde om 175 087 000 kr vid tiden för förmögenhetsöverföringen. 58 362 333 kr utgör således en tredjedel av marknadsvärdet enligt sist nämnda värdering.
12. Andrahandsyrkandet utgår istället ifrån att ersättning i vart fall ska utgå motsvarande den ersättning Industrifondens erhöll vid försäljning av aktieposten i International 1999.
13. Såsom framhållits i tidigare inlaga erhöll Industrifonden 17 500 000 kr vid avyttringen av aktieposten i International 1999 (aktbilaga 171, p. 57). Vid den nyemission som

⁵ Bernitz, U. (2010) Om rätt till ersättning för obehörig vinst – särskilt i europarättsligt och immaterialrättsligt perspektiv. I Gernandt, J., Kleineman, J. & Lindskog, S. (Red.), *Festskrift till Gertrud Lennander* s. 15 ff.

genomfördes 1994 bidrog Industrifonden med 6 000 000 kr, en kostnad som således ska dra av den erhållna köpeskillingen. Industrifondens realiserade vinst uppgick 1999 därmed till 11 500 000 kr.

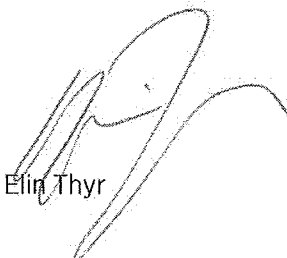
Yttrande över protokoll och sammanställning

14. Enligt Ramsbros förmenande stämmer i huvudsak tingsrättens sammanställning av tvistens bakgrund. Dock ska det påpekas att det på sidan 10 ges en något felaktig bild av händelseförloppet. Där står att Håkan Nordquist fick information om att System 3R-koncernen kunde ha finansiella problem och att han fick kontakt med Hans Dirtoft, VD för Företagskapital AB. I själva verket sökte Ramsbro själv upp Håkan Nordquist och inledde en diskussion om investering i System 3R-koncernen. Tillsammans approcherade Ramsbro och Nordquist sedan Företagskapital AB varvid principuppgörelsen om en tredjedels-ägande kom till stånd (se aktilaga 171, p. 24).
15. Därtill saknas relevanta uppgifter i slutet av sammanställningen angående Industrifondens försäljning av aktierna i International.
16. Industrifonden sålde år 1999 sin andel, dvs. en tredjedel, av aktierna i International till Håkan Nordquist och Företagskapital för 17 500 000 kr. Nordquist och Företagskapitals innehav kom därmed att omfatta samtliga aktier i International. Aktierna i International såldes sedan år 2001 för ca 325 000 000 kr till ett schweiziskt bolag (se aktilaga 171, p. 54-55).

Stockholm den 6 mars 2015

Percy Bratt

Elin Thyr